

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2020/12

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

Örökkévalóság vasárnapjára

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: **dr.Hermán M. János és Szomor Attila.**

Közreműködtek: AA. Alkema-ten Hoeve, dr.Békefy Lajos, ft. Kató Béla, drs. Kelemen Attila Csongor, drs.Ledán M. István, Tápai Katalin, Téglásy Sándor, Urbán Ákos

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

2020. január 12., Igét hirdet: Hermán M. János
2020. február 9., Igét hirdet: Kelemen A. Csongor
2020. márc. 8., A liturgiai szolgálatot Hermán M. János nyug. lp. végzi. Az igemagyarázatot Németh Piroska református vallásánár tartja
2020. június 1., Pünkösd. Szabadtéri istentisztelet Urkőn. Igét hirdet: Kelemen Csongor. Visszanézhető itt: <https://www.youtube.com/watch?v=GjWv4qLfoHg>
2020. június 14., Testvértalálkozó, Zeistben. Szabadtéri istentisztelet a cserkészeti központ udvarán. Igemagyarázattal szolgál Németh Piroska vallásánár. Liturgia: Hermán M. János nyug.lp.
2020. július 12., Helyszín: Zwolle, Plantagekerk. Igehirdetés: Kelemen Csongor. Konfirmandusok bizonyágtétele:Németh Piroska. Konfirmandusok fogadalmatétele és üdvözlése az egyházközség nevében: Hermán M. János és Urbán Ákos gondnok.
2020. augusztus 9., Istentisztelet a szokásos helyen, a zwollei lutheránus templomban. Igehirdető: Kelemen Csongor.
2020. augusztus 23., Igehirdetés, keresztelés, ünnepi megemlékezés Szent István királyunk államalapításáról. Szolgál Hermán M. János.
2020. szept. 13., Igehirdető: drs. Kelemen Csongor.
2020. október 11., Igehirdető: drs. Kelemen Csongor. Tárnok Eszter presbiteri beiktatását is nt. Kelemen A. Csongor végezte
2020. október 25 Ünnepi megemlékező isstentisztelet. Szolgál Nagy Tibor Sándor
2020. november 8. Az igehirdetés szolgálatát Hadnagy Edina Melánia hatod éves teologus végzi: PthU.
2020. november 29. Advent ünnepe. Igehirdetés, úrvacsoraosztás: dr.Hermán M. János
2020. december 13. Igét hirdet nt. Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkipásztor. Két kisgyermek keresztelése: nt.Kelemen A. Csongor. Kovács Kata vezényletével fellépnek a Hágai Magyar Kvintett énekesei.
2020. dec. 26. Karácsony Másodnapja, délutáni

istentisztelet 15 órai kezdettel. Úrvacsoraosztás. Ünnepi műsor a gyermekekkel.

Az istentisztelettel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk egymással.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Lelkipásztorok: dr. Hermán M. János és drs. Kelemen Csongor Attila. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Truczka József és Tárnok Eszter. Diakónusok: Bodor József, Czimbalmos Klára. Orgonista: dr. Robert Helder

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként van említve.

Info: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247 –

refistentiszteletzwolleban

Web oldalunk, vagyis a honlap jelzete: <https://zwolleireformatus.nl/> Webmester: Téglásy Sándor

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

LEGYEN 2020 TOVÁBBRA IS

A HAZATALÁLÁS,

AZ ISTENRE ÉS

A MAGYAR EGYMÁSRA

TALÁLÁSNAK AZ ÉVE

Reméljük, hogy az esztendő a nemzeti összetartozás erősödéséért imádkozva fejezhetjük be: a 2020 dec. 6-iki Kárpátmedencei Református Imanap tematikáját a Kárpátaljai Nőszövetség készíti elő.

Híveinknek és Olvasóinknak jó egészséget, áldott adventi időket kívánunk!

4. századi ókeresztény Krisztus-monogram, Róma

„Hogy Isten legyen minden mindenben.”

Évközi XXXIV. vasárnapra, Krisztus Király ünnepére.
(Az egyházi év utolsó vasárnapja, 2020. nov. 22.)

D.Dr. Bakos Gergely OSB, pannonhalmi bencés szerzetes, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanszékvezetője.

Lectio: 1 Kor 15,20–27.28 és Mt 25,31–46.

A jó vezető a legjobbat hozza ki a rábízottakból. A bizalom nagy kalandja ez – enélkül engedelmességre aligha volnánk képesek. A bizonyos mértékig mindig megelégedett kölcsönös bizalmunk mellett lényeges a személyes példaadás. Szent Benedek írja az apátról: „mindazt, ami jó és szent, inkább tetteivel mutassa meg, mint szóval”/ RB 2,12./ A jó példa – akárcsak a rossz – ragadós. A példás magatartású előjáró pedig a jó és igaz felé vonzza a többieket.

Isten Krisztusban a legjobbat akarja kihozni a teremtésből – belőlünk. Emberségünk tökéletes példaképe pedig: maga Jézus Krisztus. Az Emberfia, a példabeszédbeli király, aki – épp mert ő tökéletes – szükségszerűen helyez ítélet alá bennünket. Krisztus igazságára, jóságára tekintve nem tudunk nem szembeülni saját hiányosságainkkal...

Az ítélet tehát hozzátartozik a tökéletes szeretet-höz és igazsághoz. Nem azért, mintha Isten önző vagy kegyetlen volna. Épp ellenkezőleg: az Ő önföláldozó és irgalmas szeretete már önmagában ítéletet jelent. Tökéletlenségeinkre, hiányosságainkra, erkölcsi-emberi kudarcainkra emlékeztet: egyszóval bűnösségünkre. Ha manapság mi, keresztények nem szívesen hallgatjuk a Szentírás ítéletes szavait, akkor vajon ez nem azért van, mert nem akarózzuk szembeülnünk saját bűnös mivoltunkkal? Avval, hogy mindannyian rászorolunk a bocsánatra. Hogy bár nem szívesen tesszük, bocsánatot kell kérnünk. Sokszor talán nem is tudjuk, miért.

Nemrégiben olvastam Joseph Conrad tollából a következő mondatot: „Mindnyájan bolondok vagyunk egy kissé egymás szemében, és ez kitűnő elrendezés az emberek többségére nézve, mert megkönnyíti számukra a megbocsátást.”/ Joseph Conrad: Véletlen, Európa Könyvkiadó, Budapest, 2008, 405./ Az író tán maga sem tudván, mégis egészen keresztény szellemben ír: mindannyian hajlamosak vagyunk a rosszra, restek a jóra, ellenállunk az igazságnak. Ezért mindannyian bocsánatra szorulunk. Kivétel nélkül. Tulajdonképpen vigasztaló belátás.

Nagyon kedves barátom, amolyan „szívem szerint való pogány” vallotta meg egyszer nekem, hogy ő maga nem hívőként három tanítást tart lényegesnek a keresztény hitben: a föltámadást, a szeretetet és a bocsánatot. Urunk minden bizonnyal így válaszolt volna neki: „Nem is jársz messze az Isten országától.”/ Mk 12,42./

Most, az egyházi év végén, a véggel szembeülné ismét a lényeggel találkozunk: föltámadásunk reményével, szeretetünk felelősségével s annak torokszorító

DE MENSEN VAN VOORBIJ

De mensen van voorbij
wij noemen ze hier samen.

De mensen van voorbij
wij noemen ze bij namen.

Zo vlinderen zij binnen
in woorden en in zinnen
en zijn we even bij elkaar
aan 't eind van 't kerk'lijk jaar.

De mensen van voorbij
zij blijven met ons leven.

De mensen van voorbij
ze zijn met ons verweven

in liefde, in verhalen,
die wij zo graag herhalen,
in bloemengeuren, in een lied
dat opklinkt uit verdriet.

De mensen van voorbij
zij worden niet vergeten

De mensen van voorbij
zijn in een ander weten.

Bij God mogen ze wonen,
daar waar geen pijn kan komen.

De mensen van voorbij
zijn in het licht, ... zijn vrij.

Hanna Lam

tudatával, hogy kell a bocsánat. Ítélet ez itt és most. Hogy amikor elérkezik a vég, akkor valóban „Isten legyen minden mindenben.”

Zengd Jézus nevét, zengd, világ, Őt, angyalok, áldjátok!

1. *Zengd Jézus nevét, zengd, világ, Őt, angyalok, áldjátok!*
Felékesítve homlokát,
Királyá Jézust, Jézust koronázzátok!
2. *Ti, vértanúi Istennek,*
Kik mennyben szolgáljátok,
A Bárányt, ki megöletett,
Királyá Jézust, Jézust koronázzátok!
3. *Ti, választottak, szent hívek,*
Ti mind, kiket megváltott,
Szent irgalmát dicsérjétek!
Királyá Jézust, Jézust koronázzátok!
4. *Ti, bűnösök, mert Ő hordott*
Tiértetek kint, átkot,
És szent vérével áldozott:
Királyá Jézust, Jézust koronázzátok!

5. *Ti, népek, törzsek, kik bárhol*
Az Ő szavát halljátok,
Nagy jóvoltáért, hálából
Királyá Jézust, Jézust koronázzátok!
6. *Mily boldogság lesz majd, ha fenn*
Dicstrónja előtt állok,
És mindörökké zenghetem:
Királyá Jézust, Jézust koronázzátok!

Kilencven éve született Hegedűs Lóránt

<https://youtu.be/0m0ASY5-GZU>

Hegedűs Lóránt 1930. november 11-én született elsőszülöttként Hajdúnánáson, református családban. Édesapja Hegedűs Géza jogász, édesanyja Szabó Magdolna gyógypedagógus voltak. Később egy testvére született, Hegedűs Géza. Középiszkolai tanulmányait 1941-től 1949-ig az ottani nyolcosztályos református gimnáziumban végezte. Itt a Soli Deo Gloria egyesület összejövetelein tartotta első adhortációit. Az iskolá-

ban nemcsak oktatást, hanem református szellemiségű nevelést is kapott, ami későbbi gondolkodásmódját is meghatározta. Erre 1991-ben a következőképpen emlékezett vissza:

A református nevelés így hát nekem hitet, tárgyilagos ismeretre törekvést, a valódin felül igazi értékre törekvést, toleranciát adott. Azért, hogy mindig el tudjam hordozni a másként gondolkodót. Kibírhatatlan legyen számomra az uniformizált, sáfára húzható, mindig azonos ismeret: a szajkózás, a kreativitásnak, az öntudatos gondolkodásnak a hiánya. Ugyanakkor egyetemességre, isteni egyetemességre törekvést adott nekem. [...] a református nevelést meghatározta egy rendkívül aggodó nemzetföltés és önfeláldozásra is indító hazaszeretetre nevelés. Az Isten-haza-család hármasköre döntő szerepet játszott ebben a nevelésben.

Érettségire már eldöntötte, hogy a lelkipásztori hivatást választja, mindezt épp akkor, amikor a Moszkvából hazatért kommunista politikusok és elvbarátaik egy egypártrendszeren alapuló diktatúrát építettek ki, amely a vallást megsemmisítendőnek, felszámolandónak tartotta. Kitűnő érettségijét követően tehát tanárai megpróbálták lebeszélni a választott pályájáról, azonban határozottan kitartott mellette. 1949-ben a Református Teológiai Akadémiára nyert felvételt, ahol 1954-ig tanult, majd a gyakorlati év után (Bicske) 1955-ben szerzett oklevelet. Itt olyan világhírű professzorok előadásait hallgathatta, mint Ravasz László, Papp László, Budai Gergely, Csekey Sándor stb.

1956. január 1-től 1958. szeptember 30-ig a budapesti Kálvin téri gyülekezetben volt Ravasz László mellett segédlelkész. 1956. október 23-án, amikor a műegyetemisták 16 pontját szerették volna beolvasni a Magyar Rádióban a tüntetők, a Bródy Sándor utcánál a titkosrendőrség a tömegbe lőtt. A hírt fiatalok vitték a Kálvin térre, ahol a forradalom első mártírjainak tiszteletére Hegedűs húzta meg a harangot, amelyet a környező templomok harangjai is átvettek. A forradalom napjaiban a változást követelők mellé állt: október 25-én munkásokkal és diákokkal átállt orosz tankok egyikén vonult a Parlament elé, október 31-én pedig úrvacsorai istentiszteletet tartott és a Reformáció címmel megjelent lapban erről cikket is közölt. November első napjaiban nem engedte, hogy fegyveresek betörjenek a templomba, sebesülteket ápolt és temetett.

Vidéki, majd fővárosi lelkipásztori szolgálat

A forradalmi eseményekben vállalt szerepe miatt – és mivel nem volt hajlandó az igazság forradalmi kialakulásával kapcsolatos álláspontját revideálni – vidékre helyezés, mellőzöttség jutott neki osztályrészlül. Szolgálati helyei sűrűn változtak: 1958–59-ben Komlón egy pincelakásban lakott és a bányász hívőket pasztorálta. 1959–60-ban Nagykovácsoson az esperesi hivatal adminisztrációs feladatait látta el és a tanyasi hitoktatást végezte. 1960–62-ben Monoron és 1962–

63-ban Alsónémedin szolgált. Ezt követte életének meghatározó helyszíne: Hidas, ahol húsz éven át hirdette az Igét bukovinai székely származású gyülekezet körében, 1965-től, mint a gyülekezet megválasztott lelképásztora. Kezdetben egy székely családdal lakott hetedmagával egy szobában, majd 1965-től átköltözhetett a parókiára. Ekkor vette el feleségül Illés Zsuzsát, aki orvosi egyetemet végzett, és akit a Kálvin téri templomban még ő maga konfirmált. Az évek során négy gyermekük született: 1966-ban Zsuzsanna, 1967-ben Gyöngyi, 1968-ban Lóránt és 1969-ben Zsolt. Közülük felnőve Zsuzsanna és Lóránt az édesapja hivatását, Gyöngyi és Zsolt az orvosi pályát választotta. Erre az időszakra így emlékezik vissza:

Helyrehoztam az ország egyik legkisebb, de számomra legdrágább templomát. A gyülekezet számára imatermet építettünk, bukovinai székely szobát létesítettünk. [...] A népi bölcsességre, a népviseletre és a népi nyelv megőrzésére állandóan biztattuk az embereket, különösen arra, hogy kövessék a példánkat. [...] ne kövessék a baranyai egykét, hanem minél több harmadik és negyedik gyereket fogok keresztelni, annál virulóbb lesz a székelységnek az élete.

Már ekkor felemelte szavát a népességfogyás, az egykézés, az abortusz ellen. A gyermekek felneveléséhez szükséges anyagiakat feketeribizli-termesztésből teremtette elő. Amikor a svájci evangéliumi segélyszolgálatról rákérdeztek, mire lenne szüksége, teológiai könyveket kért, amelynek nyomán 1990-es évig körülbelül tízezer kötetes, élete végéig pedig körülbelül negyvenezer kötetes, nyolcnyelvű könyvtárat gyűjtött össze. Ahogy Békési Sándor fogalmazott: azért foglalkozott teológiával, hogy "igehirdetéseinek tartalma minél gazdagabb és az örök érvényű isteni üzenet minél aktuálisabb legyen. [...] Csak féligazság az, hogy hallatlan lexikális tudással és memóriával rendelkezett, neki valójában rendszer-alkotó ismerete volt és ez volt benne a rendkívüli." Tehát hirdette az ígét, építette a gyülekezetet, kétkezi munkát végzett, de nem feledkezett el a tudása gyarapításáról sem. Teológiai műveltségét elmélyíthette, azonban nagyon sokáig nem engedték külföldre tanulni, doktorálni és könyve sem jelenhetett meg. Híre viszont eljutott külföldre, holland, német, svájci, amerikai teológiai professzorok látogattak el hozzá, illetve leveleztek vele. 1979-ben a Baseli Egyetem négy és fél hónapra kutatómunkára hívta meg az MTA-n keresztül a helsinki egyezmény szellemében, amelyre végre kiengedték.

A fővárosba csak négy évvel később, 1983-ban engedték visszatérni, amikor a Szabadság téri lelkipásztori állásra választották augusztus 15-én. 1986-ban egy szemeszterre az amerikai Princeton egyetem teológiai szemináriuma hívta meg. Az első magyar nyelvű könyve 1989-ben jelenhetett meg *Nyitás a végtelenre* címmel. A rendszerváltást követően, 1990-ben megfogalmazta *Míg tart a ma* kezdetű nyilatkozatát, amelyben kijelölte a református egyház számára a

korábbi kommunista hatalommal történő együttműködéstől gyökeresen eltérő, a jövőben követendő útírányt. Szintén ebben az évben nyilatkozta egy interjúban a lelkészek feladatáról:

Isten a huszadik században először nem létezővé válik az ember számára, hogy azután – mivel kiderül, hogy egyéb kiútja, reménye nincsen – egzisztenciálisan szükségszerűvé váljon. Nekünk, lelkészeknek, ebben kell segítenünk az embereket, hogy – amint József Attilánál látjuk – eljussanak Isten feleslegességének tudatától Isten nélkülözhetetlenségének tudatáig.

Vezető pozícióban a rendszerváltás után

A rendszerváltást követően került sor a református egyházban az első demokratikus választásokra, amelynek eredményeképpen 1991-től ő lett a református egyház dunamelléki püspöke, amely tisztségét 1996-ban újabb hat évre megújították. Ugyanekkor a Budapest-Kálvin téri gyülekezet meghívta, hogy legyen a lelképásztora. Az 1991. évi februári zsinati választásokon pedig a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnökévé választották. E hivatalt 1997-ig látta el. Komoly szerepe volt a református egyház megújításának elindításában, a presbiteri-zsinati elvekhez való visszaalakításában, az ökumenikus kapcsolatok erősítésében és Ravasz László törekvéseinek kiteljesítéseként a világon diaszpórában élő magyar reformátusok lelki egészségének erősítésén is munkálkodott. Utóbbi támogatja alá a kerületi, belföldi, határon túli és szóránymagyarság körében végzett 1295 lelképásztori látogatása, valamint a magyar reformátusok világtalálkozóinak megszervezése, amelyek közül a negyediknek a dunamelléki református kerület volt a házigazdája. A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának előkészítő munkálatai is szellemi irányítása alatt zajlottak, amely a világon szétszóródott magyar reformátusságot fogta össze. 1995 áprilisában e testület ügyvezető elnökének választották. Az Európai Egyházak Konferenciája Központi Bizottságának is tagja volt 1992-től 1997-ig. Az összmagyarság érdekében kifejtett tevékenységéért 1996-ban Bocskai-díjat kapott. 1998-ban a Magyar Út Körök tiszteletbeli elnöke lett. A határon túli magyarság érdekében kifejtett tevékenységét a Kolozsvári Református Kollégium igazgatója így jellemezte:

Köszönjük azt a kiveszőben lévő igaz magyar lelkületet, amely érezte velünk, hogy erdélyi végvárainkon nem hiábavaló a küzdelem, amit anyanyelvünkért, templomainkért, iskolánkért, népünkért és egyházunkért folytatunk.

Püspök-elnöksége alatt került sor II. János Pál pápa meghívására és részvételére a debreceni nagytemplomban tartandó ökumenikus istentiszteleten, ahol a pápa a gályarabok emlékművét is megkoszorúzta. Ezek után fogalmazta meg Hegedűs Lóránt egy interjúban:

Meg lehetünk győződve arról, hogy a vizálykodások kora elmúlt, s a békesség és a krisztusi szeretet igazságának egyetértését ezután mindvégig meg tudjuk őrizni.

Irányítása alatt kezdték meg az új törvénykönyv kidolgozását, visszaigényelték az egyház államosított ingatlanjait, számos református iskola kezdhetette meg ismét működését. Meggyőződése volt ugyanis – ahogyan Kiss Mária Rita írja –, hogy a háború előtti református nevelés intézményeit reorganizálni kell, mert a diktatúra kioltotta az emberek lelkéből azt a tájékozódási pontot jelentő szellemi koordinátarendszert, ami nélkül nem lesz lehetséges a magyar kultúra reorganizálása. Hegedűs Lórántnak döntő szerepe volt abban is, hogy 1993-ban létrejöhessen az első magyar református egyetem, amely Károli Gáspár nevét viseli. Ennek megalapítását a zsinat és a Parlament az ő közbenjárására fogadta el. A 2002-es egyházi tisztújítás után 2003-tól minden közegyházi funkciójától megfosztották, a Károli Egyetem Bölcsészettudományi Karán tovább nem taníthatott, végül – ahogy Békési Sándor írja – 2004-ben gyülekezetétől és életének elemétől, a Kálvin téri szószéktől is meg kellett válnia, tovább ott sem prédikálhatott. Ezt követően a Szabadság téri Református Egyházközség választotta örökös lelkipásztorává. 2006-ban megkapta a Hajdúnánás Városáért kitüntetést, 2011-ben pedig szülővárosa díszpolgárává választotta. Hegedűs Lóránt 2013. január 26-án hunyt el, temetése február 16-án volt a Fiumei úti nemzeti sírkertben. A Magyarok Világszövetsége 2013-ban posztumusz *A Magyar Nemzetért Aranyéremet* adományozta neki. / <https://pestisracok.hu/90-eve-szulett-hegedus-lorant/> - **Hegedűs Lóránról a barankovics.hu közölt cikket a püspök születésének kilencvenedik évfordulóján.**

Örökkévalóság vasárnapja

Dr. Békefy Lajos

III. Frigyes Vilmos porosz király 1816. április 24-én Németország protestáns többségű tartományi egyházaiban bevezette az örökkévalóság vasárnapját (Ewigkeitssonntag), s azt úgy határozta meg, hogy mindig az egyházi újév, tehát advent első vasárnapja előtti vasárnapon kell megtartani. Így azt szerte a német birodalomban, majd egyre inkább külföldön (Eternity Sunday az angolszász világban) is az elmúlt 200 évben kezdték egyre szélesebb körben megtartani. Nem csak a halottakra történő liturgikus, méltó megemlékezés alkalma lett, hanem a szűkebb élethorizonton, a földi végesség határmezsgyéjén túlra tekintés ünnepi pillanata is. Olyan értelemben, ahogyan az a biblikus gondolkodásban is megjelenik: *Nem szunnyad az, aki védelmez téged. Bizony nem szunnyad, nem alszik az, aki védelmezi Izraelt!* (Zsoltárok 121,3-4) - *A világ elmúlik, és annak kívánsága is, de aki Isten akarátát cselekszi, megmarad örökké* (1Ján 2,17). Angolszász protestánsoktól származik az az ének, amelynek első sorában ezt olvassuk: “Örök élet reggele,

Fény a véghetetlen fényből. Egy sugárt küldj ránk Te le...”. Bár az emberi szó az örökkévalóság fogalommal is csak dadogva, töredékesen tudja kimondani azt a dimenziót, amiről a modern kvantumfizika is úgy fogalmaz, hogy a láthatatlan 3. 4. 5. 6. 7. dimenzió. A 18. századi, veszprémi születésű, majd hollandiai tanulmányok után Debrecenben, azután Nagyváradon és Szalacson szolgált református lelkész, egyházi író, énekszerző Keresztesi József fogalmazta meg a legteljesebb töredéket magyarul: “Örök Isten, kinek eszterndők Nincsenek létedben, Jelen vannak múltak, jövődök egy tekintésedben...”.

MÁSKÉNT: a valóságon túli valóság vasárnapja

Ez a vasárnap köszönt ránk ma, november 22-én. Jó tudnunk, hogy az európai keresztyén naptárakban ez az ünnepi vasárnap is szerepel. Az örökkévalóságról sokan, sokfélet gondoltak, írtak, s különféleképpen vélekednek ma is. Az emberi gondolkodás és létérzet nem tudja elfogadni a végesség, a bölcső-koporsó határolta bezártságot. Nem is kell elfogadni, Isten sem így gondolta a teljes létvalóságot! Talán azok járnak legközelebb a valóságon túli valóság valóságához, akik a *panentheizmus* gondolatával rímelnék rá erre a transzcendens valóságra. Ez az ókori gondolat azt fogalmazza meg, hogy mindenkinek Istenben vannak, *Őbenne élünk, mozgunk s vagyunk*, ahogyan Pál athéni beszédében érvelt a pogány filozófusokkal szemben (ApCsel 17,28).

Ezt a valóságon túli valóságot, az igazi valóságot, aminek minden teremtésbeli valóság csak árnyéka, a német filozófus, Arthur Schopenhauer így próbálta kidagogni: “*HISZEM, hogy amikor szemünket a meghalásban lezárjuk, olyan fénybe érkezünk, amihez képest a legderűsebb napsugárözön is csak halvány árnyék*”. Magáról az elmúlásról és a megérkezésről a mindent Kézben Tartóhoz gyönyörű beleérzéssel vallott Rainer Maria Rilke Ősz című versében:

Ősz

A lombok hullnak, hullnak, mintha túl
a messzi égi kertek hervadnának,
nemet mondón, lehullanak a mélybe.

És száll a súlyos földgolyó az éjbe:
a csillagok közül magányba hull.

Mindnyájan hullunk: nézd lehull kezem,
s a másoké is. Minden így van, meglásd.

De Egyvalaki van, ki mind e hullást
végtelen gyöngéd kézben tartja fenn.

Farkasfalvy Dénes fordítása

Azért idéztem a német filozófust és költőt, mert mindkettőjük idézett gondolata és verse szerepel abban a protestáns énekeskönyvben, amit a bajor protestánsok ma is használnak. S ez át is vezet minket e vasárnapi, koronavírus idejére meghirdetett nemzeti emlékezet vasárnapjához.

A ZDF tv is közvetíti az országos emlékezést - világvágy idejének igei útmutatója

A koronavírus áldozatainak emlékére, hozzátartozóik vigasztalására az EKD, a Németországi Protestáns Egyház, amelynek tagegyházaihoz közel 35 millió protestáns hívő tartozik, november 22-ét, az egyházi év utolsó vasárnapját, Örökkévalóság Vasárnapját a **nemzeti közmegelevenítés ünnepévé nyilvánította.**

Heinrich Bedford-Strohm elnök-püspök országos felhívó levelében így fogalmaz: *“Ne felejtkezzenek meg soha azokról a szeretteikről, akiknek földi élete ezekben a hetekben ért véget. Megértjük az Önök fájalmát, vágyódásukat arra, hogy lelki sebeikre gyógyulást találjanak és megújulva menjenek tovább életútjukon”*. Őnekik és mindenkinek hirdetjük meg ezért ezt az Igét útmutatóul a világvágy idejére: *“Isten letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az első elmúltak”* (Jelenések 21,4).

A protestáns püspöki körlevél így fogalmaz tovább: *“Átéltük a pandémia hónapjait, az ezzel jelölt első ilyen évet. Amikor tapasztaltuk, hogy a régielmúltak, egy egész korábbi életérzés megrendült. Személyes tapasztalatunkká vált, milyen törekeny az ember - önmagában. Azt, hogy nem tudunk mindent ellenőrzésünk alatt tartani, bármennyire akarjuk vagy hisszük is ezt. És azt is, hogy minden tudásunkkal, anyagi és technikai lehetőségünkkel sem tudunk minden problémát megoldani”*. Felhív arra, hogy ezekben a napokban és hetekben még jobban nyissuk meg szívünket, fülünket a másik valóság üzenetei előtt, amelyeket a Kijelentés és a Kijelentő egyetlen Fiában megüzent javukra, üdvösségünkre, vigasztalásunkra. Bizonyosak lehetünk afelől, hogy itt van Isten köztünk, az Ő Igéjében, Lelke által, **földi létünket egyérintősen magához ölelő üdvhozó Jézusában, az örök élet kapujává emelő jelenvalóságában.**

Minderről az elnök-püspök vasárnap 9:30-kor tartandó Ewigkeitssonntag/Örökkévalóság Vasárnapja istentiszteleten üzen majd a ZDF tv nézőinek (Zweite Deutsche Fernsehen =második német közszolgálati televízió), egész Németországnak. Este 19 órakor pedig a hildesheimi Mária Dómban ökumenikus istentiszteletre kerül sor, német katolikus és protestáns püspökök szolgálatával. Az alkalmat online adásban lehet figyelemmel kísérni (www.zuhause-gottesdienste.de). Az adás címe: *Új reggelre vágyódik a szívünk...*

Fohász a NYEOMSZSZ közgyűlésének a kezdete előtt.

Online, 2020 november 14.-én.

/Urbán Ákos, a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke, a
Zwollei Magyar Protestáns Egyházközség gondnoka/

Kedves Barátaim! Közgyűlésünk megnyitása előtt, felkérésre, rövid fohással szeretnék hozzájárulni a mai nap sikeres tanácskozásához.

Mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban!

Köszönjük Néked, hogy felvirrasztottál a mai napra. Köszönjük, hogy mindannyiunkat megőriztél e világvilággyártól. Köszönjük, hogy most, ha csak virtuálisan is, de láthatjuk egymást.

Kérünk Téged, hogy adjad áldásodat a mi foglalatosságunkra, arra, hogy békeességben beszéljük meg dolgainkat, beleértve a tisztújítási választásokat is.

Köszönjük Néked Mennyei Édes Atyánk, hogy Magyarország kormánya törődik a diaszpóra magyarsággal, és hálát adunk, hogy a kormány felelősséget vállal minden magyarért a nagyvilágban.

Atyánk, a zsoltárossal együtt fohászokunk Hozzád a 90. Zsoltár szavaival, azért, hogy a Te dicsőséged töltse be a világot, azért, hogy alázat honoljon a hatalmi dicsekedések helyett:

Szolgáidon látassad dolgaidat, / Dicsőségedet ezeknek fiain!

Add értenünk Felséges hatalmat, / Mi kegyes Urunk, ó Irgalmas Isten!

Minden dolgunkat bírjad, forgassad, / Kezeink munkáit igazassad!

Uram irgalmazz! Irgalmazz magyar népünknek és minden nemzetnek, minden országnak és az egész teremtett világnak. Ezért könyörgünk együtt, kérve, hogy hívek lehessünk Hozzád mindhalálig! Krisztus Urunk tanítása szerint ezért imádkozunk így önmagunkért és az emberiségért:

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltesd meg a Te Neved, Jöjjön el a Te Országod, legyen meg a Te akaratod Mint a mennyben, úgy a földön is!

A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.

És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, És ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg minket a gonosztól. Mert Tiéd az Ország, a hatalom, és a dicsőség, mindörökké. Ámen!

Ne feledkezzünk el egymásról!

Potápi Árpád János államtitkár a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ) tisztújító közgyűlésén szólalt fel a Magyar Szórvány Napjának alkalmából. A NYEOMSZSZ tizenhét ország olyan szerveződéseinek az ernyőszervezete, amelyek a helyi magyar közösségek ügyeit fogják össze. 2001 novemberében alakult, de a nemzetközi kapcsolati háló kiépítése már 1990-ben, egy ausztriai tanácskozást követően megkezdődött. A közös munka során az anyanyelv megőrzése,

a média, a gazdaság és a kultúra területén végeznek gyakorlati feladatokat a tagszervezetek, amelyek folyamatosan együttműködnek egymással. A mostani közgyűlést november 15-hez igazítva tartották meg, ugyanis az Országgyűlés 2015-ben a határon túli magyarság iránt viselt, az alaptörvényben rögzített felelősség jegyében ezt a napot, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésének és halálának napját a magyar szórvány napjává nyilvánította.

Magyarország kormánya 2010 óta dolgozik azért, hogy a szórványban élő magyarságnak ne kelljen elhagynia szülőföldjét, helyben tudjon boldogulni. Identitáserősítő és ösztöndíjprogramokkal, a szórványkollégiumoknak nyújtott támogatásokkal, óvodák és bölcsődék építésével igyekszünk hozzájárulni ahhoz, hogy évtizedek vagy akár évszázadok múlva is legyen magyar szó a magyarság végváraiban. A járványhelyzet idején, amikor az amúgy is elszigetelten élő szórványmagyarság még inkább el van vágva a tömbben élő magyaroktól és az anyaországtól, támogatásuk még fontosabb, hisz kitartásukért és helytállásukért mindnyájan köszönettel tartozunk.

Forrás: Magyar Nemzet

November 15:

A Magyar Szórvány Napja

A Magyar Nemzeti Tanács és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség a Pannon Televízióval közösen egy alkalmi összeállítással ünnepelte a sziget- és szórványmagyar közösségeinket

Az eltéphetetlen gyökerű fák

A programot Sutus Áron, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke nyitotta meg November 14-én. Beszédében elmondta, hogy ez az ünnep a bizonyosságot képviseli, annak bizonyosságát, hogy a bácskai és bánági szántások, a szerémségi szőlőtőkék, a síkság, a domboldal és közös folyóink felett képződő köd nem homályosít, mindinkább a belekapaszkodást, a ragaszkodást regéli. Ez azt bizonyítja, hogy van helyünk a világban, a Kárpát-medencében, a Délvidéken, kicsiny szülőfalunkban. Visszaemlékezett továbbá az elmúlt évek ünnepeire, amikor is személyesen tudtunk ünnepelni egy-egy településen. Az idej tervek szerint Szerémségben lettek volna a megemlékezések, de a járvány miatt erre nem kerülhetett sor. Az ünnep jelentőségéből ez azonban nem kell, hogy bármit is elvegyen.

Kiemelte továbbá, hogy az ünnep arról regél, hogy a sziget- és szórványmagyar közösségünk nap nap után kirajzolja az egyetlen tájat kötelekeivel, értékeivel, imáival, szentjeivel, hegyeivel, templomaival, iskoláival... – a marasztaló, s a hazahívogató fészkek helyrajzát, szótárát, családtörténetét, eredetmondáit, az elmondhatatlan evidenciákat, mártírok életútjait, az egyszeri ember-embör örök-bölcsességeit s csontig hatoló intelmeit.

A beszédet követően Kemény Mária pancsovai

népi énekes egy dalcsoportot énekelt. Ezután Bata János Csak elmondani szeretném című versét adta elő a többszörösen díjazott, csókai származású Jaksa Dominika. Az ünnepet citerajátékával a kisoroszi Ördög Lóránt tette színesebbé, aki szatmári dalokból készült összeállítást adott elő.

A rendhagyó ünnepség zárásaként L. Móger Tímea költő és Kónya Sándor versénekes, zeneszerző N. Cirok Ferenc Dal zárja lelkemet című versét adta elő.

(magyarszo.rs/hu)

Nt.Ledán M. István:

Nincs pusztulásra készült edény

Érköbökút, 2020 nov. 15

Nincs-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja? Róm 9, 21

A válasz a kérdésre az, hogy van! És nemcsak hogy hatalma van, de kötelessége, mi több, érdeke is, hogy különféle rendeltetésű edényeket készítsen. De olyan fazekas aligha van, aki kifejezetten azért készít el egy-két, akárhány edényt, hogy földhöz vagy a falhoz vágja azokat. Ha netán mégis akadna ilyen fazekas, annak nem az ehhez való jogát vonnánk kétségbe, hanem elméje épségét. A tehetetlen agyaggal szemben mégis miféle hatalmat lehet felmutatni? Az agyag tehetetlenségéhez képest akár egy incifinci hatalom is hatalom! Aztán az edénynek tökéletesen mindegy, hogy díszes váza vagy éppen kübli. Nem gondolkodik és nem érez. Nincs lelke, nincs saját sorsa, és nincs önmagában való értéke. Ahogy a cipőfűzőnek vagy a gyufának: csupán használati értéke van. Csak abban az esetben lehet a tárgyaknak lelkük, önmagukban való értékük, ha megszeretjük őket, és valamiért ragaszkodunk hozzájuk.

Ám eddig semmi másról nem beszéltünk, csupán fazekasról, agyagról és edényekről. Könnyű belátni, hogy a fazekas bármilyen edényt készíthet. Akár még olyan fazekast is el tudunk képzelni, aki csak azért gyártja az edényeket, hogy majd falhoz vágassa azokat. Az ember végül is szokott örült dolgokat csinálni. Feszengeni akkor kezdünk, ha az agyag helyébe behelyettesítjük magunkat. És még inkább akkor, ha Istent ilyen szeszélyes és hóbortos fazekashoz hasonlítjuk. Szerencsére a hasonlatok – a bibliai hasonlatok is – sántítanak. Nehéz elképzelni Istent olyan fazekasként, aki kimondottan azért készít ronda edényeket is, hogy majd összetörje azokat. És nehéz elképzelni magunkat csupán agyagnak, föld porának, az élet lehelete nélkül. Nem, Isten nem fazekas. És az ember nem agyag.

Vagy mégis? Van-e lehetőségünk például arra, hogy választhassunk a születés és meg nem születés között? Még elképzelni is lehetetlenség. Egyszerűen létbe szólíttatunk, választási lehetőség nélkül. Nem mi teremtjük, nem mi valósítjuk meg magunkat. Elpusztítani sem tudjuk magunkat. Ha megpróbáljuk, csak kontármunkát tudunk végezni: csak a testet ölhetjük

meg. És még azt sem egészen. Minden olyan törekvés, mellyel saját sorsot próbálunk kovácsolni magunknak, éppen olyan képtelen és elképzelhetetlen vállalkozás, mintha az agyag ülne a korong mellett. A régi görögök ezt hübrisznek, gögnek nevezték. Úgy tartották, hogy ez a legnagyobb bűn, amit az ember az istenség ellen elkövethet. A hübrisz annyi, mint nem tudni, hogy agyag is vagyok. És az alázat? Az alázat latinul így van: humilitas. Ez a humus, föld szóból származik. Alázatosnak lenni annyit tesz: tudom, hogy földből, agyagból is vagyok. Igen, agyag vagyok. Olyan agyag, aki az élet leheletét Istentől kapta. Olyan agyag, aki pontosan tudja, hogy Isten tervét nem lehet felülről, futással vagy akarással kicselezni. Lehet az Isten akaratával ellenkezni, de akkor megkeményedek, s végül összetörök. És bele is lehet simulni. Azonosulni is lehet Isten szándékaival. Mi történik ekkor? Nos, akkor nincsenek olyan elmét, lelket fárasztó kérdések, hogy mi van megírva és mi nincs? Mennyi szabadsága van az embernek vagy van-e egyáltalán? S ha van – bármilyen kevés is – hogyan lehet mindenható az Isten? Ha nincs – valamennyi bár – hol az én felelősségem? Akkor miért hibáztat mégis az Isten? Ha nekem könnyörülő Istenem van, mennyei Atyám van, nyugodtan, félelem és fenntartások nélkül belesimulhatok akaratába és terveibe. Az ösztöke ellen rugódozni nemcsak nehéz, de nem is érdemes.

Ám egy lépéssel, egyetlen eggyel, tovább léphetünk. Azt hiszem, különösen is fontos tisztázni, hogy itt, a római levél 9. részében kicsoda a potenciális kérdező? Kinek válaszol Pál? A kérdések izgalmas kérdések. Azt is mondhatnánk, hogy a gondolkodó ember, a homo sapiens nagy létkérdései. Az ókori görög drámák szívet szorongató kérdései. Igazságos-e az Isten (az istenség)? Ki állhat ellen Isten (az istenség) akaratának? Felelős-e az ember a sorsáért? Hibáztatható-e cselekedeteiért? És mégis...olyan ember alapkérdései ezek, aki nem hajlandó azonosulni Isten akaratával. Aki nem tud beilleszkedni Isten terveibe. Szóval, mégiscsak az öntörvényű, az ösztöke ellen rugódozó ember kérdései ezek. Az ilyen embernek a válasz az, hogy Istennel nem lehet perbe szállni. Nem lehet a vádlottak padjára ültetni. A fazekas azt tesz az agyaggal, amit akar. Nincs beleszólása az agyagnak abba, hogy nemes célra, díszes vázának, vagy közönséges célra, mondjuk éjjeliedénynek formázza-e a fazekas. Nincs apelláta.

Egészen más viszont a helyzet akkor, ha az ember Krisztusban van. A Krisztus-test nemesebb tagjait – írja Pál az első korinthusi levél 12. részében – nagyobb tisztességgel vesszük körül, és amelyek ékesség nélküliek, azok nagyobb megbecsülésben részesülnek. Isten úgy szerkeszti egybe a testet, hogy az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet ad (22-24 versek). Krisztusban nincs jelentősége annak, hogy ki milyen edény. Nem frusztráló a különféle rendeltetések ilyen vagy olyan volta. Mert bármi is legyen a rendeltetésem, azt én az engem szerető Isten kezéből fogadom el. Bármi is legyen a rendeltetésem, az a Krisztus-testben

szükséges, fontos és hasznos. Krisztusban nincs selejt. Nincs elhajítható testrészt. Nincs pusztulásra készült edény. Ennyi az, amit tudhatunk. A többi...titok. A titkok pedig – tudjuk – az Úréi (5Móz 29,28).

Őszinte részvétellel...

TörökSándor testvérünknek (Marosszentgyörgy-Dronten) őszinte részvétünket nyilvánítjuk a 80-ik életévében járó Édesanyja elhunytá alkalmával. Fájdalmasan érintette a Családot, hogy a járványügyi rendelkezések miatt nem utazhattak el a végtiszteség alkalmára. Sándorra és Mindnyájukra szeretettel gondolunk, sok erőt kívánunk és a Szentírás szavaival emlékeztetjük egymást a hit igazságára:” Boldogok a halottak, akik az Úrban hálnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket.”

Jelenések Könyve 14:3.

IN MEMORIAM - IN MEMORIAM - IN MEMORIAM - IN MEMORIAM

Snijders Tünde búcsúzik Édesapjától

Kedves Édesapám, kedves apu!

November 8-án délután értesítettek, hogy a földi harcot feladtad. Neked megnyílt az ég, amire már rég készültél. Lassan, folyamatosan tőlünk is búcsúztál. Apró lépésekben, hogy nagy fájdalmat ne okozz nekünk egy hirtelen távozással.

És úgy is történt. Október 24-én nem éreztél jól magad, kihívtad a mentőt. Mi még reménykedtünk, de te menni akartál. A vírus miatt nem látogathattunk, még ha téged nem is azzal kezeltek. Jó két héttig húztad a kórházban, hogy haza is tudjunk érkezni. Hogy itthon lehessünk.

Tudom, hogy megérezted minden kézsíogatást, minden ölelést, amit küldtünk a távolságon keresztül a kórházban léted alatt. Így melletted lehettünk.

Éjszaka is sügtam: „Öllek apu, nem vagy egyedül!” Te hallottad, Te éreztél! Mert mindent éreztél. Egymástól távol és mégis oly közel! Gyakran, amikor telefonon hívtalak, mindig mondtad: „Épp most gondoltam rátok!”

Sosem tudtuk a távolból, hogy újra halljuk-e még a hangodat. Hogy még lesz-e alkalom egy beszélgetésre.

Órákat beszélgettünk, meséltél, kérdeztél és tanítottál. Még az utolsó beszélgetésünkön is, mert mindig lehetett tőled tanulni.

Emlékszem, egyszer kint voltunk a kertben és felmutattál az eperfára, mondtad: Nézd, ott füttyöl egy sárgarigó. Minden madár nevét megtanítottad. Még sok sok másra, még sakkozni is. Mennyire örvendtél, mikor elmondtam, hogy már a lányaink is tudnak játszani.

A tartalmas beszélgetéseink alatt behoztuk a sok, sok távol töltött évet, a távolságot, ami elválasztott. Mondtad, ez maradjon szép emlék!

Felejthetetlen marad apu, az a sok emlék, az esti mesék, amiket a rádióban hallottál, és tanulságként telefonon keresztül még a lányainknak is elmondtad.

De ennél mélyebbről is lehetett veled beszélgetni.

Elmesélted, hogy mennyire bántott, mikor Károly testvéred konfirmálni szeretett volna, és te rámondtad: „Még van rá idő, mert felnőtt korban is lehet konfirmálni!” De az idő nem jött, mert Ő fiatalon, idő előtt elment. Még sírtál is, mert annyira fájt.

Beszélgettünk a szovátai életünkről. A munkádrol. Elmesélted, hogy hogyan lettél darukezelő. Csofálkoztál, hogy még emlékeztem, hogy minket is felvittél a daruba.

Ezermesterként ismertek Szovátán, és úgy is élsz bennünk.

Önszorgalomból megtanultál még rádiót és televíziót is javítani, azzal is foglalkoztál, amíg bírtad.

Majd a látásod megromlott. De a Jó Istennek arra is gondja volt, hogy látásodat visszanyerjed és hogy az unokáidat is megláthasd.

Örvendtél, hogy mindegyik unokádban a nyelvek iránt való vonzódásodat és nyelvérzékedet is visszaláthattad. Angolul levelet írtál, hollandul böngészted a használati utasításokat. Minden apró betűt, feliratot elolvastál. A részletek odafigyelésére megtanítottál.

Mindig hangsúlyoztad az emberi tisztelet fontosságát. Tiszteletben tartani és elfogadni az embert, az emberi különbségekkel együtt.

Megemlékeztél a nemrég drága elhunyt nagyszüleinkről, apóról és nanyóról, és úgy sorba vettél mindenkit, akik elmentek. Károly és Eszter testvéreidet, akiket fiatalon elvesztettél. Meg a három távol élő testvéreidről is megemlékeztél.

Majd az öt, oly nagyon szeretett gyermekedet is felsoroltad. Azt mondtad: „Egy kéz és öt különböző ujj.” Ismertél bennünket, és egyformán szeretted mindegyikünket.

Meséltél a házasságról, a férj és feleség kapcsolatáról, az anyuval való 27 éves házasságról. Örvendtél a beszélgetésünknek. Mindenre fény derült és elfogadás, megbocsátás. Ez mind Benned élt. És még ennél is több! A szülőfalud, a gyökereid, a származásod, a hovatartozásod. A múlt! A múltba való visszatekintés! Sok, sok emlék!

Mind mélyen és tudatosan élted.

A természet megnyugtató, a madarak társaid voltak az unalmas téli időszakokban.

Dióbelet tettél ki és nézted, hogyan kapkodták el a szécinkék a nagyobbakat, a kékcinkék a kisebb darabokat.

A testi gyengeségedet nem éreztetted velünk.

Ha rád gondoltunk, tudtad azt, éreztél! Még ránk is szoltál, ne nyugtalankodjunk miattad.

A szívedben hordoztál mindnyájunkat. Minden gyermekeddel kerested a kapcsolatot. Még el is mondtad, hogy mindegyiket megérted, és úgy is volt. Ha valakit megsértettél, megbántad és beszéltél róla. Tudtad a jó utat, kerested, és erőd szerint azt jártad.

Gyakran érdeklődtél az unokáidról. Többször is elkérdezted őket. Hogy ki mit tanul, mire készül. Andrearól, Grétáról, Krisztiánról, Ildikóról, Lauráról, Daniról, kis Lauráról és Bettiről: hiányoztunk neked és nagyon szeretted bennünket.

Megtanítottál szeretni a természetet. Észrevenni az apró dolgokat, azokat, amelyek a legfontosabbak. Ami nem mulandó, azokról beszéltél. Ami belső, lélektani és érzelmi. Megtanítottál érezni. Érezni a hiányt, érezni a szenvedést, érezni a szeretetet, és tudatossá tenni a megbocsátást. A sok küzdelemben a szíved mélyen tudtad az utat.

Nemrég azt kérdezted, ismerem-e azt az éneket: „Aki értem megnyíltál, Rejts el, ó, örök kőszál!”

Te szavaltad, én veled énekeltem.

Te ismerted minden sorát, minden szakaszát.

Hihetetlenül sokat jelentettél számunkra. Hálásak vagyunk, hogy alkalmat adott a Jó Isten, hogy ezt neked is elmondhattuk. Felejthetetlenek maradnak a szavak, a hangod, a humorod. Az őszinteséged és gyengeséged. A szerény és oly sokaknak példamutató és tudatos életmódod.

Szeretünk apa! Emléked örökre a szívünkben él! Isten veled, a viszont átásra!

Szerető gyermekeid és édesanyjuk, unokáid, testvéreid, segítőkész barátaid, szomszédaid, ismerőseid és nem utolsósorban gondozó orvosaid, kórházi ápolóid, mind, mind búcsúznak tőled....

2020. november 9.

AKI ÉRTEM MEGNYÍLTÁL

Aki értem megnyíltál,
Rejts el, ó, örök kőszál!
Az a víz s a drága vér,
melyet ontál bűnömért,
Gyógyír legyen lelkemnek,
Bűntől s vádtól mentsen meg!

Törvényednek eleget
bűnös ember nem tehet.
Buzgóságom égne bár,
S folya könnyem, mint az ár,
Elégtételt az nem ad,
Csak Te válthatsz meg, magad.

Jövök semmit nem hozva,
Keresztedbe fogódzva.
Meztelen, hogy felruházz,
árván, bízva, Hogy megszánsz.
Bűnöm nem hagy pihenést,
Mosd le ó mert megemésztl!

Ha bevégzem életem
és lezárul a szemem,
Ismeretlen bár az út,
Hozzad lelkem mennybe jut,
Aki értem megnyíltál,
rejts el, ó, örök kőszál!

IN MEMORIAM

Életének 87. évében, 2020 nov. 14-én elhunyt Dr. Halzl József, a Rákóczi Szövetség tiszteletbeli elnöke Dr. Halzl József Győrben született 1933. december 19-én. Apai ága a felvidéki Szencről, anyai ága a burgenlandi Sopronkeresztúrról származik. Iskoláit Ácson, Pannonhalmán, Hatvanban és Budapesten végezte.

A budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban érettségizett. 1957-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnök oklevelet. Később ugyan ezen az egyetemen doktorált.

Az 1956-os forradalom idején ötödéves műegyetemi hallgatóként az események részeseként naplót írt, amelyet a rendszerváltozás után megjelentetett.

Szakmai munkája az energetikához kötötte, a rendszerváltozás előtt az EGI (Energiakutató Intézet) munkatársaként hőerőművekhez kapcsolódó kutatásokon dolgozott.

1991 és 1994 között a Magyar Villamosművek vezérigazgatójaként irányította az ország legnagyobb vállalatát. A rendszerváltozás idején aktívan bekapcsolódott a Magyar Demokrata Fórum munkájába, egy ideig a párt igazgatójaként is dolgozott.--- 1990-től 2018-ig a Rákóczi Szövetség elnöki tisztségét töltötte be. 2018-ban a Rákóczi Szövetség tiszteletbeli elnökévé választották.

Társadalmi tevékenységének a Rákóczi Szövetség mellett, része volt az 1980-as évektől a városmajori plébániaközösség ifjúságának szervezése és a hátrányos helyzetű emberek energiafogyasztását segítő Héra Alapítvány vezetése.

Életében meghatározó szerepet töltött be a komolyzene, ő maga is magas szinten zongorázott.

Dr. Halzl Józsefet a Rákóczi Szövetség saját hallójának tekinti.

/Forrás: <https://felvidek.ma/2020/11/eletenek-87-eeben-elhunyt-dr-halzl-jozsef-a-rakoczi-szovetsegtiszteletbeli-elnoke/>

Halzl Józsefre emlékezünk

Cservenka Judit

A gyászjelentések mellett közölt fényképek felidéznek az eltávozott arcát, rábólintunk, hogy igen, ilyennek láttuk utoljára, aztán mellé tesszük gondolatban, vagy valóságosan is saját fényképeinket, saját emlékeinket. Halzl József számomra mindig úgy jelenik meg, ahogyan ott áll a Műegyetem lépcsőjén minden október 22. késő délutánján, és mosolyogva nézi az ezernyi fiatal, ahogy fáklyáikat egymáséiról gyűjtve, sorokba rendeződnek, s elindul a menet a Bem-tér felé.

Ezen a fényképen. de inkább filmen, ott van Halzl József számára a legfontosabbak: mögötte a Műegyetem, amely nemcsak diplomát, s hivatást adott neki, de 1956 feledhetetlen emlékét is. Ezt őrizni, minden évben megünnepelni egyike volt ő is a kezdeményezőknél. Mellette ott áll felesége, aki pontosan érzi, milyen felkavaró élmény férje számára az imént lezajlott, az Egmont nyitánnyal véget ért ünnepség, és vigyáz arra, hogy ne csatlakozzon nyolcvan és egynéhány évesként a friss tempójú gyalogmenethez, ha szíve szerint meg is tenné. S ott vannak a fiatalok, akikért Halzl József élete legnagyobb hatósugarú és jelentőségű művét, a Rákóczi Szövetséget megszervezte. A mosoly nekik szól, de azt a megnyugvást is kifejezi, hogy a másik oldalán álló Csáky Csongor személyében alkalmas utód viszi tovább az ügyet.

Amikor bő harminc évvel ezelőtt megjelent a Felvidékről elűzött vagy elszármazott magyarok szerveződő egyesületében, középkorú, mérnöki pályáján elismert vezető volt. Felvidéki gyökerei miatt csatlakozott, s noha együtt érzett az akkor többségben lévő, sok szenvedést, megaláztatást átélt idősökkel, tudta, hogy csupán a panaszok sorolására és a nosztalgiára nem lehet tartósan építkezni. Határozott, nyugodt, az olykor feltámadó indulatokat mindig kezelni tudó személye nagyon hamar elnyerte a többség bizalmát, s megválasztották elnökévé. A szervezet névválasztása is telitalálat volt. II. Rákóczi Ferenc történelmünknek olyan kivételes alakja, akit minden korszak és minden politikai irányzat elfogad. Sőt, nemcsak a magyarok. Az ő jelképes zászlaja alá nemcsak az akkori szervezetben még kisebbségben lévő fiatalok álltak, de – mint tudjuk, tapasztaljuk – újabb és újabb nemzedékek.

Mai, békésebb körülmények között és egészen más célokkal, de hasonlóan, minden oldal tiszteletét kivívó vezető volt Halzl József. Lánglelkű szónoknak még legelfogultabb hívei sem mondhatták, de minden körülményt felmérő és átlátó, szervező tehetségét azok sem vitathatták el, akik az általa képviselt értékektől és céloktól távol álltak. Módszerét, ha meg lehet fogalmazni, tanítani és követni kellene. Úgyis életművét a maga teljességében áttekinteni. Most azonban csak a gyászt érezzük, a veszteséget amiatt, hogy ismét eltávozott a magyarságnak egy kiemelkedő alakja.

Juhász Gyula: CONSOLATIO

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.

Ők itt maradnak bennünk csöndesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.

Emlékük, mint a lámpafény az estben,
Kitündököl és ragyog egyre szebben

És melegít, mint kandalló a téiben,
 Derűs szelíden és örök fehéren.
 Szemünkben tükrözik tekintetük még
 S a boldog órák drága, tiszta üdvét
 Fölissza lelkünk, mint virág a napfényt
 És élnek ők tovább, szűz gondolatként.

A védtelen fejfás temetőkről szól a Patrióták Youtube-csatornájára feltöltött film:

<https://patriotak.hu/a-vedtelen-fejfas-temetokrol-szol-legujabb-filmunk-video/>

Eltemették Szócs Gézát

Családja, pályatársai, tisztelői vettek végső búcsút az életének 67. évében elhunyt Szócs Géza Kosuth-díjas erdélyi magyar költőtől, korábbi kulturális államtitkártól, Orbán Viktor kormányfő kulturális főtanácsadójától szombaton a piliscsabai temetőben.

A fiatal költők nevében búcsúzó Korpa Tamás költő, kritikus, szerkesztő azt hangsúlyozta, hogy Szócs Géza kivételes tehetségű költő volt, aki talentumait élete során megőrizte, gyarapította, majd nagy hatású verses-könyvek sokaságában tett közkinccsé. Emlékeztetett, hogy Szócs Géza első kötetei valóságos paradigmaváltást jelentettek a romániai magyar költészetben, inspirálta a fiatalabb és az idősebb generációkat, túlmutatva az országhatárokon, költői iskolákon, műhelyeken.

Szócs Géza tehetségkutató és -támogató szerepére, az Előretolt helyőrség irodalmi mozgalom indulására emlékezett Orbán János Dénes költő, prózaíró, irodalomszervező. Kiemelte: Szócs Géza legnagyobb tanítása az volt, hogy óvakodjunk mindentől, ami szokványos.

A legfontosabb izgalmasnak, érdekesnek, különlegesnek lenni, nem pedig tökéletesnek. A tökéletesség a középszer vágyálma, ők azok, akik a végletekig kimunkált részletekkel próbálják ellensúlyozni a szípkázó ötletek hiányát

– idézte Szócs Gézát.

Ő maga járt elől a példával: versei a legfurcsább helyzetekben és legtöbbször percek alatt születtek

– mutatott rá Orbán János Dénes, hozzátéve: nem volt nála elfoglaltabb, zsúfoltabb és bonyolultabb életű honfitársunk.

A család nevében Szócs Petra költő, rendező, forgatókönyvíró, Szócs Géza lánya emlékezett. Elmondta, hogy édesapja úgy volt magyar, hogy egyetemes volt, sok emberen segített, és az ellenfeleivel is toleráns volt.

Idő előtti volt ez a távozás. Csináld azt, amit szeretnél, legyél ott, ahol akarsz, akár több helyen is. És amennyire lehet, maradj azért velünk

– búcsúzott Szócs Petra.

Orbán Viktor Szócs Géza temetésén

Fotó: Koszticsák Szilárd

Orbán Viktor miniszterelnök azt mondta, Szócs Géza megtanította, a hatalmat a legnagyobb dolgokra kell használni. A kormányfő búcsúbeszédében úgy fogalmazott, Szócs Géza több volt, mint barát, kortárs költő, politikus, tanácsadó, ő mentor, „stratégosz”, lelki támasz volt.

Nem csupán a múltunk közös, de a jövőt is együtt terveztük, minden megbeszélésre zsáknyi ötlettel érkezett – mondta Orbán Viktor, úgy fogalmazva, nem engedett sem a ‘48-ból, sem az ‘56-ból, sem a ‘89-ből, de „nem engedett 2148-ból, 2256-ból és 2389-ből sem”, bármiben lefogadta volna ugyanis, hogy Magyarország és a magyar nemzet nemcsak volt, hanem lesz is.

Ami nekünk kalandornak vagy fantasztának tűnt, az ő fejében és szívében maga volt a nemzet jövője. (...) Robosztus alkata ellenére inkább könnyednek tűnt, a föld és a gravitáció nem húzta le, nem járt, szinte lebegett – tette hozzá.

Ha igaz az, hogy a magyarok „több történelmet csinálnak, mint amennyit el tudnak fogyasztani”, akkor Szócs Géza „íz-ig-vérig magyar volt”, több ötlete volt ugyanis, mint ahányat elbírt a politika, több szava, mint amennyi a költészetéhez kellett, és több története, mint amennyi a tankönyvekben elfér – fogalmazott Orbán Viktor.

Megjegyezte, Szócs Géza szembeszállt a román és magyar kommunistákkal, a zavaros, átmeneti időkben pedig halk, de súlyos szavú költőként próbált irányt adni. A miniszterelnök azt is felelevenítette, hogy 2010-ben, az első kétharmados választási győzelemüknel Szócs Géza türelmetlenül szorgalmazta a keresztény nemzeti alkotmányt. Mi csak sejtettük, de ő látta, micsoda viharok várnak ránk, és tudta, csak akkor bírjuk ki, ha kősziklára építjük a házat – mondta.

Négy évvel később, a következő kétharmadnál azt mondta, „eljött az idő, hogy kormányprogrammá emeljük: mi, magyarok nem fogyhatunk el”, a kormányzati filozófia középpontjába emelve ezzel a népesedés ügyét – emlékezett vissza Orbán Viktor.

Felidézte a költő életművéből azt is, hogy már 1995-ben sürgette, a magyarság térjen vissza a többgyermekes családmódelhez, különben kénytelen lesz telepeseket behívni. Azt is javasolta, hogy kutassanak fel minden magyart a nagyvilágban, és ha még így sem lennének elegendőek, olyanokat kell keresni, akik a leginkább hasonlítanak ránk.

Ha most ideképzelem, egy modern Julianus barátot látok, aki éppen indulófélben van, hogy megkeresse, ami elveszett – fogalmazott a kormányfő. Végül 2018-ban – folytatta –, a harmadik kétharmados győzelemnél Szócs Géza arra vállalkozott, hogy „a magyar géniuszt nyomába ered”, összegyűjti a magyar találmányokat, víziókat, és a haza szolgálatára bírja a magyar zseniket; ezt a munkát szakította félbe a halála, és ennek folytatását hagyta ránk.

Idézte kulturális főtanácsadója politikai krédóját is, miszerint a magyar nemzet történelmi küldetését teljesíti, amely mélyen összefügg a kultúrával. Azt szerette volna, hogy tudásközpont épüljön fel „e keresztútházában”, Kelet és Nyugat, Dél és Észak e sokat látott találkozási pontján. Hitt abban, hogy a magyar a legműveltebb nemzetek egyikévé lesz Európában – mondta a kormányfő.

Orbán Viktor irigylésre méltónak nevezte Szócs Géza pályáját és életét, hozzátéve: nekünk pedig már csak az maradt, hogy ne felejtsük el egyetlen szavát sem. Isten veled, kedves barátunk, Géza!” – tette hozzá.

Szócs Géza Kossuth- és József Attila-díjas író, költő, újságíró november 5-én hunyt el Budapesten.

Több évtizedes álom valósult meg: felavatták Bethlen Gábor szobrát Marosvásárhely főterén

<https://www.maszol.ro/index.php/tarsadalom/134903-tobb-evtizedes-alom-valosult-meg-felavattak-bethlen-gabor-szobrat-marosvasarhely-f-teren>

KENÉZ FERENC: Egy holland ősz hátterében

*„úgy tűnt // a világnak az a fele amit nem kap-
tam meg / hollandnak nevezhető / valamiféle szemé-
lyes gyűjtőnéven.”*

*„lehet / nem is az elérhetetlen nyelvet / csupán
az elérhetelent akartam / megtanulni // csupán a
holland kakaót / akartam megtanulni / csupán a hol-
land szélmalomokat / akartam megtanulni / csupán
a holland korcsolyabajnoknőt / akartam megtanulni
/ csupán a holland kertig-ablak házakat / akartam
megtanulni / csupán a világ legnagyobb repülőterét /
akartam megtanulni / csupán Julianna királynő dél-
előtti kerékpárját / akartam megtanulni / csupán a
parasztfiúból lett miniszterelnököt / akartam meg-
tanulni”.*

- Valamikor hollandul akartál megtanulni, ebből csodálatos poéma is lett, az Egy holland ősz hátterében. Akkor ezt sokan a rendszer provokálásának vélték, amellyel ki lehet kényszeríteni az odautazási engedélyt. Mi a helyzet ma Hollandiával, Európával, a nagyvilággal?

- Ez a poéma 1975-ben jelent meg. Én akkor állampolgári jogon a legsimplább dolgot követeltem. Nem akartam különösebben ujjat húzni a hatalommal, egy vers leközlését az állami lapban nevetséges is lett volna annak elkönyvelni. Bizonyos dolgokat felismertem, és ennek igyekeztem társadalmi nyomatókat adni vagy adatni. A felismeréshez, az érvényes szóláshoz való jogomhoz ragaszkodtam csupán. A holland poéma egy elégikus-groteszk kísérlet volt arra, hogy szóvá tegyem a világtól való megfosztottságunkat. Csak annak a tudatosítása volt: ha hagyjuk, hogy így haladjon a világ, akkor a legnevetségesebb apróság követelésébe öregsünk bele. De annak a világnak a nyelvét, ami után áhítoztam, nem tanultam meg. Sem annak az Európának a nyelvét. Sem annak a Magyarországnak a nyelvét. Így hát én, sokakkal együtt, továbbra is csak annak a világnak a nyelvét beszélem, amit nem kaptunk meg és most már nem is kapunk meg soha.

Cseke Gábor: Út a sóvárgás birodalmába. Kenez Ferenc személyes költői világégésnek neve-

zi azt, hogy 1989-ben életteret váltott. Interjú. (<http://urszu2.blogspot.com/2008/09/hajnali-tvoli-telefonhvs-kenz-ferenc.html>)

Bágyoni Szabó István verse a Kortárs 1990/2 számában jelent meg

Bágyoni Szabó István

Egy holland világítótorony falára

Kenéz Ferencnek

elhúzódott ne várd a tengert
oda a szél a visszfény játék
a homokvár feladott fészek
a fal lebénult körhalánték

itthagytak minden távolságok
odüsszeuszok nem szemünket nézik
pányvázott hajókaravánok
vonítását farkasok ha idézik

az ablakban szűnyoghad köröz
mit tegnap láttál szemedben az van
nem emlékeznek szétvert tükrök:
a foncsoron rókák sunyítnak – gazban

odébb iszap himbáló zombék
békanyál mi tocsogva körbevesz
kihunyt fények sáncain csónak
orránál bivalyköd evez

Hollandiai híreink

HÍREK

Hollandiából

Figyelem! Figyelem! Figyelem! Kérjük tisztelettel, hogy az alábbiakat szíveskedjenek elolvasni!

I - Advent első vasárnapján, 2020 nov. 29-én szintén tartunk istentiszteletet és osztunk úrvacsorát Szolgál dr. Hermán M. János. Először használjuk az Erdélyből érkezett harminc énekeskönyvet.

II - Tóth Norbert és Tóth Timea szilágycsehi testvéreinknek a Liam nevű kisfiát Isten kegyelméből a mi zwollei gyülekezetünkben keresztelik 2020 dec. 13-án, amikor Van Bolhuis Szabó Emőke lelkipásztor szolgál közöttünk. Lőrincz Anikóék (Ijsselmuiden) Sarah Flier nevű kislányát szintén ezen a napon részesítjük a Szent Kereszttség sacramentumában. A keresztelési szolgálatot nt. Kelemen A. Csongor végzi, és a Hágai Kvintett is fellep Kovács Kata karnagy vezényletével.

III – Karácsony második napján, szombaton, dec. 26-án délután 15 órai kezdettel tartunk karácsonyi istentiszteletet. Reméljük, hogy megengedik az úrvacsoraszolgálatot is. Előzetes tervezés szerint Hermán Mostert Rebeka végzi az igehirdetés szolgálatát. E helyen is szeretettel kérjük Berekméri

Annamária, Rohaan Éva, Rostás Kriszta és Tárnok Eszter testvéreinket, hogy karácsonyi műsort állítsanak össze, és vegyék fel a kapcsolatot a jelenleg Kampenben élő hét kis magyar gyermek szüleivel.

IV – FONTOS tudni és reagészülni: 2021 januárjától délután fél háromkor kezdjük az istentiszteleteink tartását.

V. – Katolikus és református falinaptárokról gondoskodott Nagy Tibor Sándor kidei lelkipásztor testvérünk. Unitárius falinaptárokat nt. Szabó László unitárius püspöki tanácsos küld Kolozsvárról. --- Anyakönyvi nyomtatványokat (keresztelés, konfirmáció, esküvő, temetés) és családkönyvi íveket (esetleg egybekötve) szívesen fogadunk és hozzájárulunk a költségekhez.

VI. – A kétnyelvű „Most Magyarul! Hongarije Magazine” 90. számában (megjelent 2020 őszén) Edwin van Schie főszerkesztő Hermán Mostert Rebeka fordítói munkásságát ismerteti holland nyelven: Over Rebekka Hermán Mostert, vertaler van Hongaars-Transsylvaniaanse literatuur. (Ugyanebben a számban Tim Baas esszéje olvasható Bánffy Miklós (1873-1950) Erdély-trilógiájának a második kötetéről: És híjjával találtattál). Edwin van Schie barátunknak e helyen is tisztelettel köszönjük a gyülekezetünk tagjai számára küldött tiszteletpéldányokat.

VII. -- A Hollandia Magyar Szövetség és a Hollandiai Mikes Kelemen Kör közös szervezésében tartottak (online) megemlékezést az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc világtörténelmi jelentőségéről 2020 október 25-én. Dr. Vekerdy Zoltán megemlékező beszédét a Hágai Magyar Kvintett és Horváth Márta előadóművész ünnepi műsora követte. Ünnepi megnyitó beszédet mondott Urbán Ákos, a Hollandia Magyar Szövetség elnöke, a moderálást és a házigazdai teendőket Deuten-Makkai Réka, a Hollandia Mikes Kelemen Kör elnöke vállalta.

Erdélyi Gyülekezet online istentiszteleteit ajánljuk a hollandiai híveink figyelmébe

Dr. Zalatnay István lelkipásztor

Kedves Gyülekezeti Tagjaink, Erdélyiek, Támogatóink!

Ezúton szeretnénk tájékoztatni Önöket, hogy 2020. 11. 15-től a vasárnapi, 10 órakor kezdődő istentiszteleteinket a kialakult helyzet okán **csak online tudják követni**, melyhez honlapunkon és Facebook oldalunkon tudnak csatlakozni. Utóbbi nem kötött facebook regisztrációhoz, hiszen az oldal mindenki számára publikus. Virtuálisan tehát bárki részt vehet a szertartáson. Az alkalmak a következő internetcímeke-re kattintva érhetőek majd el:

Facebookon: <https://www.facebook.com/pg/Erdelyi.Gyulekezet/posts/>

Weboldalunkon: <https://erdelyigyulekezet.hu/>

Kérjük vigyázzanak magukra és szeretteikre!

„Légy bizalommal Istenhez, békiülj meg vele, mert ennek jó eredménye lesz. Fogadd el szájából a tanítást, és szívleld meg mondásait! Ha megtérsz a Mindenhatóhoz, felépiülsz. Ha eltávolítod az álnokságot sátradból, porba dobod az aranyat, patakkövek közé az ófiri aranyat, akkor a Mindenható lesz az aranyad és színtiszta ezüstöd. Akkor majd megleled örömed a Mindenhatóban, és arcodat Istenhez emeled. Ha könyörögsz hozzá, meghallgat, te pedig teljesíted fogadalmaidat. Amit eltervezel, sikerülni fog, világosság ragyogja be utadat. Ha megaláztak, mondd ki, hogy gögös voltál, mert azon segít Isten, aki lesüti a szemét. Még azt is megmenti, aki nem ártatlan: Ha tiszta lesz a kezed, megmenekülsz.” **Jób 22,21-30**

Áldáskívánással, Handó Gergely média szerkesztő, **ERDÉLYI GYÜLEKEZET REMÉNYSÉG SZIGETE**

Kató Béla református püspök: a járvány nem büntetés, hanem intő jel arra, hogy nézzünk magunkba

Interjú, készítette Cseke Péter Tamás

Közeledik az advent, ami a keresztény emberek számára nem csak a várakozás, hanem a reménység ideje is. Mit üzenne a híveknek, az erdélyi magyar közösségnek adventhez közeledve? Az advent várakozást jelent az eljövendő felé. És ez mindig pozitív, nem negatív várakozás. Valami fenséges történik velünk: Isten ránk tekint, és megoldja a problémáinkat. A mostani adventben fokozottabban kell élnie az emberben, hogy Isten nem hagyta el, velünk van, és azt szeretné, hogy legyünk a munkatársai ebben. Az advent az arra való felkészülés, hogy Isten igenis elhozza a jót a közösségeink számára. Az ember iránti szeretetét jelenti az, hogy minden időben elküldi a Megváltót. Nem arra vagyunk ítélve, hogy elpusztít bennünket. A református predesztináció bizonyos fokig arról szól, hogy Isten igenis szeret bennünket. Nem megver, nem elpusztítani akar, hanem mindannyiunkat szeretetre predesztinált, és ezért nekünk van jövendők. Ha ez az érzés nincs meg bennünk, akkor nem lehet holnapig sem élni, a csak a félelem, pánik, megfutamodás lesz az osztályrészünk. Nagyon nehéz idők jönnek még. Ne ringassa senki magát abba, hogy könnyedén át fogjuk vészelné, senkivel nem fog történni semmi. Mi azt mondjuk: mindenkivel megtörténhet bármi, de Isten abban is ott van velünk, és nem hagy el minket. Ez nagyon fontos, mert ha nem így gondolkozunk erről, akkor könnyen kiábrándulunk az első akadálynál. Másfelől reménység nélkül kezdenénk élni. A reménytelenségben mindent eldobunk magunktól, és megfutamodunk, de nem tudjuk hova. Azt gondolom, hogy Isten szeretetében bízva kell nekünk ezt az időszakot átélni, várjuk azt, hogy Ő megjelenjen közöttünk, megerősítsen bennünket. Ezen a karácsonyon lehet, hogy el leszünk választva a hozzátartozóinktól, annak ellenére, hogy már régóta készülünk együtt len-

ni, átölelni egymást. Ez nem valószínű, hogy így lesz. De ha nem lesz így, akkor sem történik olyan nagy baj. Azt szeretnénk, hogy a keresztény emberen ne uralkodjon el a depresszió, a kiábrándultság.

A sok összeesküvés-elmélet és negativizmus nem segít senkinek, a romlásunkat akarja, az ördög munkája. Ha az ember kiállja a próbát, akkor fel tudja használni az újrakezdéshez mindazt, amit a próbatételkor átélt. Az élet minden területére kell érteni azt, hogy semmi sem folytatódhat úgy, ahogy a járvány előtt volt. Higgyük el, hogy ez így van. Ha mi keresztény emberekként gondolunk a világ sorsára, a járványban intő jelt is kell látnunk. De nem azt, hogy a dörgedelmes Atya meg akar minket büntetni. Hanem azt, hogy a jóságos, szerető Atya figyelmeztet bennünket, nézzünk magunkba, nézzünk körül, valóban jó úton járunk? Ezt kiterjeszteném a természetre, a közösségünkre, a társadalmi életünkre. Sokszor elmondtam már, és van, aki félreérti: ma a fejlődést az adhatná, ha két lépést visszalépnénk. Nem a középkori állapotokba való visszatérést értem ez alatt, hanem például a fogyasztásunkra gondolok. Felnőtt 30 év alatt egy nemzedék, amelynek minden természetessé vált. Közben pedig látjuk, hogy mekkora hiány van a világban. Ezért figyelmeztet az Úr, hogy térj magadhoz, emberiség! De nem a haragjával, hanem a szeretetével találkozunk. Nekünk egyházként ezt is kell továbbítanunk.

- /A Maszol.ro portálról, 2020 nov. 21-én./

Zwollei istentiszteletek látogatottsága

2020-ban:

2020 jan. 12-én 32-en; febr. 9-én 60-an; márc. 8-án 37-en jöhettünk el a zwollei Plantagekerk templomába. Vírusjárvány miatt április-május folyamán videómegosztásos istentiszteleteken, illetve hétközben bibliaórán vettünk részt, mintegy 15-25-40 résztvevővel, az alkalmakat technikailag Németh Piroska vállaltanár szervezte. Június 1-én Urk gyülekezetében 23 résztvevővel tartottunk magyar istentiszteletet. Június 14-én „Testvértaláló” mottóval 46-on vettünk részt magyar istentiszteleten Zeist cserkészeti központjában. Július 10-én Zwollében a konfirmációi kikérdezés alkalmával tartottunk áhítatot a Plantagekerk templomában 14 lélek jelenlétében. Július 14-én pedig igehirdetés, konfirmándusok fogadalomtétele és úrvacsoraosztás alkalmával 33 lélek volt jelen a Plantagekerkben tartott XXXVIII. zwollei istentiszteleten. Aug. 9-én a lutheránus templomban 16-on vettek részt az istentiszteleten, aug 23-án 69-en, szept. 13-án pedig a XLI. zwollei istentiszteleten 28 lélek vett részt. Október 11-én 32 lélek, okt. 25-én pedig 26 volt az istentiszteleten résztvevők lélekszáma. November 8-án 28 lélek vett részt az istentiszteleten.

Tájékoztató az istentiszteleteink szervezéséről

Presbitériumunk határozata nyomán Hollandia Kereskedelmi Kamarájának a nyilvántartásába jogi személyként jegyeztettük be a Zwollei Magyar Református Egyházközséget. **Naam: Hongaarse Protestantse Gemeente Zwolle. Zwollei Magyar Református Egyházközség. – Pénztáros: Rostás Kriszta Timea, Zwolle. A számlaszámunk: Hongaarse Protestantse Gem Zwoll NL46 INGB 0006 9360 50**

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: **Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle**, kivéve akkor, amikor a meghívóban másként van említve. Info: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247 –Fb.: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/> Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Koestraat 2-4 szám alatti lutheránus templom a 'De Fundatie' múzeum mellett található. (Hátsó bejárat a Potgietersingel felől, ingyenes parkolás.)-

Az istentisztelettel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk egymással. Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, de. 11 órakor.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Lelkipásztorok: dr. Hermán M. János és dr. Kelen Csongor Attila. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta Timea, Truczka József és Tárnok Eszter. Diakónusok: Bodor József, Czibalmos Klára. Orgonista: dr. Robert Helder

A Zwollei Harangszó korábbi számait a <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/> címen lehet elérni. Lapzártá: 2020 nov.21 --- Webmaster: Téglásy Sándor.

Web oldalunk jelzete: <https://zwolleireformatus.nl>

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Rohaán Éva a vasárnapi iskolás gyermekekkel november 8-án

A GYÁSZOLÓ CSALÁDOKNAK BŐSÉGES VIGASZTALÁST KÍVÁNUNK! IMÁDSÁGBAN KÉRJÜK, HOGY A HÍVEINK, BÁRHOL IS ÉLJENEK, BÁTORÍTSÁK EGYMÁST! AZ ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS KÖZEPETTE ÉREZZÜK MEG, HOGY ISTEN IGENIS SZERET BENNÜNKET!

